

КӨЧМӨН ЭЛДЕРДИН МУРАСЫН ДАҢАЗАЛАГАН СИМПОЗИУМ

Өткөн жуманын соңунда Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде Салттуу оюндар жана спорт изилдөө борбору тарабынан Түрк тарых уюмунун, Дүйнөлүк этносспорт конфедерациясынын, Кахраманмараш мэргилиянын жана Муш Алпаслан университетинин колдоосу менен “III Эл аралык түрк элдеринин салттуу спорттук оюндары” симпозиуму болуп өттү.

Эки күнгө созулган симпозиумдун негизги максаты – көчмөндөрдүн тарыхый, маданий, этнографиялык мурас тарых дүйнөгө таанытуу болуп эсептелет. Ошондой эле маданий, руханий биримдиктин символу катары мааниси тереңдигин жана боордош элдердин ынтымагын бекемдөөгө өбөлгө түзгөн иш-чара экендигин белгилеп коюшубуз керек. Аталган симпозиумга бир канча өлкөдөн ар тармактын өкүлдөрү, окумуштуулар катышты. Буга чейин түрк элдеринин салттуу оюндары алар тарабынан изилдөөгө алынып келген. Мында негизинен аталган спорттук оюндарды илимий жааттан терең жана ар тараптуу изилдөөгө пикир алмашуулар болуп, салттуу спорттук оюндардын келип чыгышы, калыптануусу, тарыхый-этнографиялык мааниси жана жалпы түрк калктарынын дүйнө маданияты-

на кошкон салымы кеңири талкууланды. Ошондой эле симпозиумга Казакстан, Түркия, Россия, АКШ, Пакистан, Өзбекстан, Азербайжан сыяктуу өлкөлөрдөн 150 билдирүү келип түшкөн. Алардын 103ү кабыл алынып, колдоого алынган.

Өлкөбүздө өткөн I жана II Дүйнөлүк көчмөндөр оюндарынын жыйынтыгынын негизинде, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде “Эл аралык түрк элдеринин салттуу спорттук оюндары” симпозиуму өткөрүлүп келген. Быйылкы III Дүйнөлүк көчмөндөр оюндарынын алкагында университет аталган иш - чара-

ны уюштуруп, эл аралык деңгээлге алып чыкты. Илимий өңүттө өткөрүлгөн ишчарага болгон даярдыктар өз максатына жеткендигин катышуучулар, илимпоздор белгилеп өтүштү. Кийинки IV Дүйнөлүк көчмөндөр оюну Түркия Республикасында өтө тургандыгына байланыштуу “Эл аралык түрк элдеринин салттуу спорттук оюндары” симпозиуму да Түркияда өткөрүлүшү күтүлүүдө. Бул оюнчана университеттин проректору, профессор Асылбек Кулмырзаев өз сөзүндө белгиледи.

Айзада ДҮЙШӨНБАЕВА

ОТ МЕНЕН ОЙНОБО!

Мезгил өткөн сайын шаарларыбыз жеңил, ал тургай айылдарыбыз да өсүүдө. Жаңы үйлөргө да, эски үйлөргө да колунан келгендер газ тутуктарын киргизип, электр буюмдарынын туура көбүгөн сайын электр энергиясы да көбүрөөк колдонулууда. Мунун жакшы жактары көп, бирок терс жактары да эстей жүрөбүзбүз оң.

Газ, электрди колдонууда коопсуздук эрежелерин бузган учурда өрт коркунуч туулат. Тажрыйба көрсөткөндөй, элдин көбү коопсуздук эрежелерине көп маани бербейт. Ошондуктан коомдук имараттар караганда жеке үйлөрдө өрт кырсыгы көп катталат. Анын кесепетинен үйлөр күлгө айланып, ал эми адамдар каза таап же оор күйүк алган учурлар болот. Мындай кырсыктардын алдын алуу үчүн отту пайдаланууда этият болуп (айрыкча тамеки чегүүдө, колго жасалган жылытуучу приборлорду колдонууда), электр зымдарын жана жылытуучу мөштерди өз убагында оңдоп-түзөп турунуз.

Өрттү өчүргөнгө караганда анын алдын алуу жеңил. Өз үйүңүздү өрт коркунучтан коопсуз кылуу менен сиз өзүңүздүн жакындарыңыздын өмүрлөрүн жана үй-мүлкүңүздү да коркунучтан алыстатасыз.

Эсиңизде болсун!

- Иштелип жаткан электр приборлорун көзөмөлсүз калтырбаңыз.

- Бузук розетка, вилкаларды колдонбонуз.

- Газ приборлорун орнотууда, оңдоодо адистерге гана ишениңиз.

- Жылытуу сезону башталсаарда мешинизди текшерип, бузулган жерлерин оңдоңуз.

- Эгер өрттү байкап калсаңыз, ошол замат 101 номери аркылуу Өрткө каршы кызматына чалып, эми күйүп жатканын, толук дарегин, өзүңүздүн аты-жөнүңүздү жана телефон номериңизди билдинриңиз.

- Эгер кимдир бирөөгө коркунуч туулганын байкасаңыз жакын жердеги кишилерди жардамга чакырыңыз.

Кыргыз элинде илгертеден айтылып келген жакшы макал бар “Сактанам дегенди кудай сактайт” деген. Ошондуктан Бардык жарандарды жакын адамдарын жана үй-мүлкүн сактап калууга чакырабыз.

Э.ТӨЛӨГӨНОВ,

Бишкек шаарындагы Биринчи мей райондук Өзгөчө кырдаалдар бөлүмүнүн

Өрттү өчүрүү жана алдын алуу бөлүмчөсүнүн улук офицери, лейтенант

КӨЧМӨН ЭЛДЕРДИН МУРАСЫН ДАҢАЗАЛАГАН СИМПОЗИУМ

Өткөн жуманын соңунда Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде Салттуу оюндар жана спорт изилдөө борбору тарабынан Түрк тарых уюмунун, Дүйнөлүк этносспорт конфедерациясынын, Кахраманмараш мэрглигинин жана Муш Алпаслан университетинин колдоосу менен “III Эл аралык түрк элдеринин салттуу спорттук оюндары” симпозиуму болуп өттү.

Эки күнө созулган симпозиумдун негизги максаты – көчмөндөрдүн тарыхый, маданий, этнографиялык мурас-тарын дүйнөгө таанытуу болуп эсептелет. Ошондой эле маданий, руханий биримдиктин символу катары мааниси тереңдигин жана боордош элдердин ынтымагын бекемдөөгө өбөлгө түзгөн иш-чара экендигин белгилеп коюшубуз керек. Аталган симпозиумга бир канча өлкөдөн ар тармактын өкүлдөрү, окумуштуулар катышты. Буга чейин түрк элдеринин салттуу оюндары алар тарабынан изилдөөгө алынып келген. Мында негизинен аталган спорттук оюндарды илимий жааттан терең жана ар тараптуу изилдөөдө пикир алмашуулар болуп, салттуу спорттук оюндардын келип чыгышы, калыптануусу, тарыхый-этнографиялык мааниси жана жалпы түрк калктарынын дүйнө маданияты-

на кошкон салымы кеңири талкууланды. Ошондой эле симпозиумга Казакстан, Түркия, Россия, АКШ, Пакистан, Өзбекстан, Азербайжан сыяктуу өлкөлөрдөн 150 билдирүү келип түшкөн. Алардын 103ү кабыл алынып, колдоого алынган.

Өлкөбүздө өткөн I жана II Дүйнөлүк көчмөндөр оюндарынын жыйынтыгынын негизинде, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде “Эл аралык түрк элдеринин салттуу спорттук оюндары” симпозиуму өткөрүлүп келген. Быйылкы III Дүйнөлүк көчмөндөр оюндарынын алкагында университет аталган иш - чара-

ны уюштуруп, эл аралык деңгээлге алып чыкты. Илимий өнүгтүү өткөрүлгөн иш-чарага болгон даярдыктар өз максатына жеткендигин катышуучулар, илимпоздор белгилеп өтүштү. Кийинки IV Дүйнөлүк көчмөндөр оюну Түркия Республикасында өтө тургандыгына байланыштуу “Эл аралык түрк элдеринин салттуу спорттук оюндары” симпозиуму да Түркияда өткөрүлүшү күтүлүүдө. Бул боюнча университеттин проректору, профессор Асылбек Кулмырзаев өз сөзүндө белгиледи.

Айзада ДҮЙШӨНБАЕВА

ОТ МЕНЕН ОЙНОБО!

Мезгил өткөн сайн шаарларыбыз келгенде, ал тургай айылдарыбыз да өсүүдө. Жаны үйлөргө да, эски үйлөргө да колунан келгендер газ түтүктөрүн киргизип, электр буюмдарынын туру көбөйгөн сайн электр энергиясы да көбүрөөк колдонулууда. Мунун жакшы жактары көп, бирок терс жактарын да эстей жүрөбүзбүз ык.

Газ, электрди колдонууда коопсуздук эрежелерин бузган учурда өрт коркунучу туулат. Тажрыйба көрсөткөндөй, элдин көбү коопсуздук эрежелерине көп маани бербейт. Ошондуктан коомдук имараттар караганда жеке үйлөрдө өрт кырсыгы көп катталат. Анын кесепетинен үйлөр күлгө айланып, ал эми адамдар каза таап же оор күйүк алган учурлар болот. Мындай кырсыктардын алдын алуу үчүн отту пайдаланууда этият болуп (айрыкча тамеки чегүүдө, колго жасалган жылытуучу приборлорду колдонууда), электр зымдарын жана жылытуучу мештерди өз убагында оңдоп-түзөп турунуз.

Өрттү өчүргөнө караганда анын алдын алуу жеңил. Өз үйүңүздү өрт коркунучунан коопсуз кылуу менен сиз өзүңүздүн жакындарыңыздын өмүрлөрүн жана үй-мүлкүңүздү да коркунучтан алыстатасыз.

Эсинизде болсун!

- Иштетип жаткан электр приборлорун көзөмөлсүз калтырбаңыз.
- Бууак розетка, вилокларды колдонбозуз.
- Газ приборлорун орнотууда, оңдоодо адистерге гана ишениңиз.
- Жылытуу сезону башталсаарда мешинизди текшерип, бузулган жерлерин оңдоңуз.
- Эгер өрттү байкап калсаңыз, ошол замат 101 номери аркылуу Өрткө каршы кызматына чалып, эмне күйүп жатканын, толук дарегин, өзүңүздүн аты-жөнүңүздү жана телефон номериңизди билдириңиз.
- Эгер кимдир бирөөгө коркунуч туулганын байкасаңыз жакын жердеги кишилерди жардамга чакырыңыз.

Кыргыз элинде илгертеден айтылып келген жакшы макал бар “Сактанам дегенди кудай сактайт” деген. Ошондуктан бардык жарандарды жакын адамдарын жана үй-мүлкүн сактап калууга чакырабыз.

ЭТӨЛӨГӨНОВ,

Бишкек шаарындагы Биринчи май райондук Өзгөчө кырдаалдар бөлүмүнүн Өрттү өчүрүү жана алдын алуу бөлүмчөсүнүн улук офицери, лейтенант